

ระดับภาษา

ภาษามี ๕ ระดับ

- ภาษาระดับพิธีการ
- ภาษาระดับทางการ
- ภาษาระดับกึ่งทางการ
- ภาษาระดับไม่เป็นทางการ
- ภาษาระดับกันเอง

ภาษาระดับพิธีการ

มีลักษณะเป็นภาษาที่สมบูรณ์แบบและมีรูปประโยคความซ้อนให้ความหมายขยายค่อนข้างมาก ถ้อยคำที่ใช้ก็เป็นภาษาระดับสูง จึงงดงามไพเราะและประณีต ผู้ใช้ภาษาระดับนี้จะต้องระมัดระวังอย่างยิ่ง นอกจากใช้ในโอกาสสำคัญ เช่น ในงานพระราชพิธีแล้วภาษาระดับพิธีการยังใช้ในวรรณกรรมชั้นสูงอีกด้วย ดังตัวอย่างจากคำประกาศในการพระราชพิธีบวงสรวงสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช

ตัวอย่างภาษาระดับพิธีการ

“ขอพระบรมเดชานุภาพมหิมาแห่งสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช จงคุ้มครองประเทศชาติและปวงชนชาวไทยให้ผ่านพ้นสรรพอุปัทวพิบัติทั้งปวง อธิราชศัตรูภายนอกอย่าล่วงเข้าทำอันตรายได้ ศัตรูหมู่พาลภายในวอดวายพ่ายแพ้ยภัยตัว บันดาลความสุขความมั่นคง ให้บังเกิดทั่วภูมิผดุง บันดาลความร่มเย็น แก่เอกนิกรชนครบคามเขตขอบซันทสีมา”

ภาษาระดับทางการ

แม้ภาษาระดับนี้จะไม่อลังการเท่าภาษาพิธีการแต่ก็เป็นภาษาระดับสูงที่มีลักษณะสมบูรณ์แบบและถูกหลักไวยากรณ์ มีความชัดเจน สละสลวย สุภาพ เพื่อใช้ในโอกาสสำคัญที่เป็นทางการในการกล่าวคำปราศรัย การกล่าวเปิดการประชุม การกล่าวคำประกาศเกียรติคุณ นอกจากนี้ยังใช้ในการเขียนผลงานวิชาการ เรียงความ บทความวิชาการ หนังสือราชการ และคำนำหนังสือต่างๆ

เป็นต้น

ตัวอย่างภาษาระดับทางการในบทความวิชาการ

“บทละครไทยเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของวรรณกรรมไทย บทละครของไทยเป็นวรรณกรรมที่ประพันธ์ขึ้นทั้งเพื่ออ่านและเพื่อแสดง รูปแบบที่นิยมกันมาแต่เดิมคือบทละครรำ ต่อมามีการปรับปรุงละครรำให้ทันสมัยขึ้นตามความนิยมตามแบบตะวันตก จึงมีรูปแบบใหม่เกิดขึ้น ได้แก่ ละครดึกดาบรรพ์ ละครพันทาง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการปรับรูปแบบละครจากตะวันตกมาดัดแปลงให้เข้ากับสังคมไทยและวัฒนธรรมไทย ทำให้การละครไทยพัฒนาขึ้นโดยมีการแสดงที่แตกต่างจากละครไทยที่มีอยู่ มาเป็นละครร้อง ละครพูด และละครสังคีต”
(กัญยรัตน์ สมิตะพันธ์, “การพัฒนาตัวละครในบทละครพระราชานิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว” ในบทความ วิชาการ ๒๐ ปีภาควิชาภาษาไทย, หน้า ๑๕๘.)

ภาษาระดับกึ่งทางการ

มีลักษณะที่ยังคงความสุภาพอยู่ แต่ผู้ใช้ภาษาก็ไม่ระมัดระวังมากเท่ากับการใช้ภาษาเป็นทางการ เพราะอาจใช้รูปประโยคง่ายๆ ไม่ซับซ้อน ถ้อยคำที่ใช้เป็นระดับสามัญ บางครั้งมีภาษาระดับสนทนาเข้ามาปะปนด้วย ใช้ในการติดต่อธุรกิจงานหรือ ใช้สื่อสารกับบุคคลที่ไม่สนิทสนมคุ้นเคยกับ และใช้ในการเขียนเรื่องที่ผู้เขียนต้องให้อ่านรู้สึกเหมือนกำลังฟังผู้เขียนเล่าเรื่องหรือเสนอความคิดเห็นเห็นอย่างไม่เกรงเกรียง เช่น การเขียนสารคดีท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็น หรือการเล่าเรื่องต่างๆ เช่น ชีวิตประวัติ เป็นต้น

ตัวอย่างภาษาระดับกึ่งทางการ

“ฉะนั้น ในช่วงเรียนอยู่ในระดับมัธยม ผู้ที่มีความขยันมุ่งมั่นจะเข้ามหาวิทยาลัย ให้ตั้งใจไม่สนใจส่งแวดล้อมรอบกายทั้งสิ้น ยกเว้นสิ่งที่เขาคิดว่าจะสามารถทำให้เขาสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ ชีวิตนักเรียนมัธยมจึงมีแต่ตัว ดิ่งและตัว ก็ฟ้าฉันทไม่เล่น กิจกรรมฉันไม่มีเวลาทำ และยิ่งห้องสมุดฉันมักจะเข้าไปทำไม่ เพราะเวลาทั้งหมดจะต้องใช้ท่องตำราอย่างเดียว แล้วก็อ้อมก็จะประสบความสำเร็จตามที่คิดเสียด้วย คือสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้”(เปรงศรี อิงคินันท์, “ต้องขอให้อาจารย์ช่วย”, ก้าวไกลปีที่ ๒ ฉบับที่ ๔ , หน้า ๒๗.)

ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

มีลักษณะของภาษาพูดที่เป็นกลางๆ สำหรับใช้ในการสนทนากันในชีวิตประจำวัน ระหว่างผู้ส่งสารที่คุ้นเคยกัน นอกจากนั้นยังใช้ในการสื่อสารคำขायทั่วไป รวมทั้งการประชุมที่ไม่เป็นทางการมีลักษณะรูปประโยคไม่ซับซ้อน ถ้อยคำ

ที่อยู่ในระดับคำที่ทีคำสแลง คำตัด คำย่อ ปะปนอยู่ แต่ตามปกติจะไม่ใช้คำ
หยาบ ภาษาระดับสนทนาใช้ในการเขียนนวนิยาย บทความ บทภาพยนตร์
สารคดีบางเรื่อง และรายงานข่าว เป็นต้น

ตัวอย่างภาษาระดับไม่เป็นทางการ

“จากกรณีที่หลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ เกจิตั้งแห่งวัดบ้านไร่ ต.กุดพิมาน
อ.ด่านขุนทด จ.นครราชสีมา ได้อาพาธลงกะทันหัน มีอาการอ่อนเพลียอย่างหนัก
เนื่องจากต้องตรากตรำทำพิธีปลุกเสกวัตถุมงคลและเคาะหัวให้กับบรรดาศิษยานุ
ศิษย์จนไม่มีเวลาพักผ่อน เกิดอาการหน้ามืดจนกระทั่งลูกศิษย์ต้องหามส่งโรง
พยาบาลมหาราช นายแพทย์เจ้าของไข้ได้ตรวจร่างกายแล้วแจ้งให้ทราบว่าเป็น
ไข้หวัด (เดลินิวส์, ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๙)

ภาษาระดับกันเอง

ภาษาระดับกันเองหรือภาษาปาก เป็นภาษาที่ใช้สนทนากับผู้ที่สนิทสนมคุ้นเคย
กันมากๆ เช่น ในหมู่เพื่อนฝูงหรือในครอบครัว มักใช้พูดกัน ในสถานที่ๆเป็นส่วน
ตัว ในโอกาสที่ต้องการความสนุกสนานครื้นเครง หรือในการทะเลาะด่าทอกัน
ลักษณะของภาษาระดับกันเองหรือภาษาปากนี้มีคำตัด คำสแลง คำต่ำ คำหยาบ
ปะปนอยู่มาก ตามปรกติจึงไม่ใช้ในการเขียนทั่วไป นอกจากใช้ในการเขียน
ประเภท เช่น นวนิยายหรือ เรื่องสั้น บทละคร ชาวกีฬา เป็นต้น
ตัวอย่างภาษาระดับกันเอง

ตัวอย่างการใช้ภาษาระดับกันเองหรือภาษาปากในนวนิยาย

“มึงจะไปไหน ไหมมัน...กูสั่งให้ปล่อยมันไว้อย่างนั้น ไม่ต้องสนใจ กูอยากนั่งดู
มัน มองมันตายช้าๆ เลือดไหลออกจนหมดตัว แลหยุดหายใจในที่สุด ถึงจะสมกับ
ความแค้นของกู

(“จรรยา”, นางละคร”สกุลไทย ปีที่ ๔๒ ฉบับที่ ๒๑๖๒, หน้า ๑๐๗.)

ตัวอย่างการใช้ภาษาระดับกันเองหรือภาษาปากในข่าวกีฬา

“บ๊ิกจ๋า”เตรียมเดินเครื่องวางแผนกีฬายาว จะเสนอตัวเป็นคณะ
กรรมการวุฒิสภากีฬาต้นงบนहुनซีเกมส์, เอเชียเกมส์ พร้อมกับความเป็นเจ้า
เหรียญทอง ส่วนสมาคมตะกร้อรับว่าแตกเป็นเสี่ยง ให้พิสูจน์กัน ในตะกร้อคิงส์คัพ
หนที่ ๑๒ ใครผลงานดีได้พิจารณาทำทีมชาติ

ตัวอย่างข้อสอบเรื่องระดับภาษา

1. ข้อใดใช้ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

1. ธนาคารส่งจดหมายนัดให้ลูกค้าไปสอบสัมภาษณ์

2. ลูกสาวของเขาทั้งสามคนหน้าตาพอไปวัดไปวาได้
3. อธิบติรับเชิญให้กล่าวคำอวยพรในงานมงคลสมรส
4. เจ้าหน้าที่ตรวจเอกสารว่าถูกต้องแล้วจึงประทับตรารับรอง

2. ข้อใดใช้ภาษาเขียนที่ถูกต้อง

1. การออกกำลังกายมีประโยชน์ทำให้หุ่นเพรียวลมสมส่วน
2. มัคคุเทศก์พาคณะท่องเที่ยววันรุ่งพรยมวิวก่อนขึ้นภูกระดึง
3. การฉายภาพยนตร์โทรทัศน์เรื่องเดิมๆ ซ้ำๆ ทำให้คนดูเบื่อ
4. นักแข่งจักรยานทีมชาติไทยประสบอุบัติเหตุในการแข่งขันทัวร์ออฟไทย

แลนด์

3. ข้อใดใช้ภาษาระดับทางการ

1. จนถึงขณะนี้การปฏิรูปการศึกษาไทยยังไม่เป็นรูปเป็นร่างเท่าใดนัก
2. การกลับคำให้การของผู้ต้องหา มีผลอย่างยิ่งต่อกระบวนการสอบสวน
3. รัฐบาลแถลงว่านับแต่บัดนี้เป็นต้นไปจะจริงจังกับการแก้ปัญหาความ

ยากจน

4. เพราะความไม่สันถวไมตรีต่อการเมืองเป็นผลทำให้บ้านเราต้องเปลี่ยน

รัฐมนตรีอยู่เสมอ

4. ข้อใดเป็นภาษาทางการ

1. นักวิชาการไทยได้เสนอข้อคิดเห็น อันเป็นประโยชน์หลายอย่างในที่ประชุมนานาชาติ
2. การประเมินมหาวิทยาลัยมีข้อดีคือ ทำให้เกิดการแข่งขันระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ
3. การจัดลำดับวัตถุประสงค์ จะช่วยให้ทราบว่าการอุดมศึกษาไทยควรดำเนินไปทิศทางใด
4. การประสานงานระหว่างอาจารย์ในประเทศกับนักวิชาการที่เพิ่งจบจากต่างประเทศดำเนินไปได้ด้วยดี

5. ข้อใดใช้ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

1. เราจะรักษามุมสงบของป่าอ้อมผางไว้ได้ด้วยการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
2. ภาวะหนี้เสียเกิดจากความไม่สุจริตของลูกค้า การปรับค่าเงินบาท และการที่รัฐบาลปิดสถาบันการเงิน
3. ประเทศชาติจะเจริญรุ่งเรืองได้ ประชาชนทุกสาขาอาชีพต้องเป็นคนที่มีทั้งความสามารถและคุณธรรม
4. การศึกษาสมัยปฏิรูป ครูต้องพยายามให้นักเรียนออกความคิดความเห็นเรื่องต่างๆ เอง โดยครูจะทำหน้าที่เป็นเพียงผู้จัดการห้องเรียน

6. ข้อความตอนใดไม่ใช่ภาษาพูด

- (1) การลดน้ำหนักที่ถูกวิธีคงหนีไม่พ้นการควบคุมอาหาร
- (2) เลือกกินอาหารที่มีประโยชน์หลีกเลี่ยงอาหารที่มีไขมันสูง และออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
- (3) แต่บางคนก็โหมออกกำลังกาย จนเหนื่อยล้า
- (4) บางคนไม่ยอมกินอะไรเลยจนกระทั่งผอมแห้ง และเป็นโรคขาดสารอาหาร

1. ตอนที่ (1) 2. ตอนที่ (2) 3. ตอนที่ (3) 4.

ตอนที่ (4)

7. ข้อใด ใช้ระดับภาษาต่างจากข้ออื่น

1. กีฬาเยาวชนแห่งชาติครั้งที่ 18 เริ่มขึ้นแล้ว โดยมีวงโยธวาทิตบรรเลงเพลงมาร์ชนำขบวนนักกีฬาเข้าสู่สนาม
2. ก่อนพิธีเปิดแบบไฮเทค มีการยิงแสงเลเซอร์สร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว
3. ทีมลูกหนังเยาวชนอายุ 20 ปี ของไทยลงแข่งชั้กับทีมชาติลาวเพื่อเงินรางวัลกว่าแสนบาท
4. ผู้จัดการยอมรับว่าเด็กของเราเป็นรอง เพราะไม่ค่อยมีประสบการณ์ในการแข่งขันเกมใหญ่ๆ

8. ข้อใดเหมาะสมที่จะใช้ในวันที่ถือเป็นทางการ

1. ผู้ที่ประสงค์จะเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา กรุณาเตรียมชุดกีฬาตัวโปรดของท่านมาด้วย
2. การประชุมทางวิชาการครั้งนี้จริงๆ แล้วจัดขึ้นสำหรับสมาชิกชมรมคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะ
3. นักศึกษาที่ยังไม่ได้ยื่นแบบขอกู้เงินเพื่อการศึกษา โปรดดำเนินการโดยด่วน
4. เนื่องจากบุคลากรที่มีอยู่ปัจจุบันทำงานที่มีอยู่เป็นจำนวนมากไม่ไหว จึงจำเป็นต้องขออัตราเพิ่ม

9. ข้อความต่อไปนี้ใช้ภาษาระดับใด

"คุณเกษมเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความรู้ความสามารถ และช่วยสร้างความเจริญแก่หน่วยงานนี้มาไม่น้อย จนเป็นที่รักใคร่ของพวกเราทุกคน เราเสียดายที่คุณเกษมจะไม่ได้ร่วมงานกับเรามาก แต่ก็ยินดีที่ท่านได้เลื่อนตำแหน่ง มีความก้าวหน้าในอาชีพ เชื่อว่าคุณเกษมจะสร้างความเจริญให้แก่หน่วยงานแห่งใหม่ในโอกาสนี้ ขอมอบของที่ระลึกแก่ท่านเพื่อแสดงน้ำใจของพวกเราทุกคน"

1. ระดับกันเอง
2. ระดับทางการ
3. ระดับกึ่งทางการ
4. ระดับไม่เป็นทางการ

10. ข้อใดที่นักเรียนควรเลือกใช้ ในการไปขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายจากบริษัท สำหรับการทำกิจกรรมของโรงเรียนตามที่นัดหมายไว้ล่วงหน้า

1. ต้องประธานโทษที่รบกวน แต่คิดว่าบริษัทท่านมีศักยภาพที่จะสนับสนุนได้ในฐานะที่ลูกๆ ท่านก็เคยเรียนที่นี่

2. ขออนุญาตเรียนให้ท่านช่วยพิจารณา หากเห็นว่าสาระของกิจกรรมในโครงการนี้พอจะมีคุณค่าที่จะกรุณาสนับสนุนได้

3. ต้องกราบเรียนว่าเราไคร่ครวญแล้ว ก่อนจะมาขอความอนุเคราะห์ เพราะทราบอยู่ว่าบริษัทกำลังประสบภาวะวิกฤต แต่ท่านก็คงจะช่วยเหลือได้

4. ใครเรียนว่าที่เงาจะมาขอความอนุเคราะห์ เพราะบริษัทมีนโยบายส่งเสริมกิจกรรมเชิงพัฒนาอยู่แล้ว อย่างน้อยก็เท่ากับท่านรู้จักสินค้าอะไรให้สังคมครับ

11. จงเรียงลำดับข้อความต่อไปนี้ตามระดับของภาษา โดยเริ่มจากภาษาระดับทางการ กึ่งทางการ ไม่เป็นทางการ และกันเอง

1) ทำไมผู้หญิงที่มีลูกแล้วอ้วน สาเหตุที่คนมักนึกไม่ถึงคือแม่เสียชีวิตของที่ลูกกินเหลือ

2) ผู้หญิงที่ปล่อยให้พุ่งพลัยเป็นพะไลอย่างนี้นอกจากจะดูไม่ได้แล้วยังตายไวเสียด้วย

3) การประชุมวิชาการเรื่องโรคอ้วนครั้งนี้จัดขึ้น เนื่องจากโรคอ้วนเป็นปัญหาทางสุขภาพที่ทุกประเทศทั่วโลกกำลังประสบอยู่

4) การลดน้ำหนักด้วยวิธีง่ายๆ นั้นเราจะต้องควบคุมอาหารและหลีกเลี่ยงอาหารที่มีไขมันสูง

1. 4 1 3 2

2. 3 1 2 4

3. 3 4 1 2

4. 4 1 2 3

12. ข้อใดใช้ภาษาระดับทางการ

1. กรุณาติดตั้งแสตมป์และทิ้งจดหมายให้ด้วย

2. เขาให้เจ้าหน้าที่ประทับตราหนังสือแล้ว

3. เลขานุการไม่มีสิทธิ์ออกความเห็นในที่ประชุม

4. หัวหน้ายังไม่ได้แถลงเรื่องลงมาให้เจ้าหน้าที่ธุรกิจ

13. ข้อใดใช้ภาษาต่างระดับกัน

1. เมื่อสัปดาห์ที่แล้ว ข้าพเจ้าเดินทางไปจังหวัดเพชรบุรีมา

2. หนูจำ...เดินไปปากซอย ทั้งจดหมายให้ปู่หน่อย
3. ภรรยาของผมจะออกลูกในสัปดาห์หน้าแล้ว
4. สัมผัสเปรี้ยวจัดเลยนะคะแม่ค้า